

ΜΕΓΑΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

MEGARON
THE ATHENS
CONCERT HALL

SUPPORTED BY
THE MINISTRY OF CULTURE

Τρίτη 19 Σεπτεμβρίου 2023

Μαρία Παπανικολάου, Σχέδιο (λεπτομέρεια), 2023 © ευγενική παραχώρηση της καλλιτέχνηδας

Μαρία Παπανικολάου

Free From What

Επιμέλεια | Άννα Καφέτση
Υπηρεσιακή Αυλή

Διάρκεια | 21.06.2023 – 29.10.2023

Ώρες λειτουργίας | Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή,
Σάββατο, Κυριακή 12:00 – 20:00

Πέμπτη 12:00 – 22:00 (είσοδος ελεύθερη)

Δευτέρα κλειστά

Συνεχίζεται **έως τις 29.10.2023** η μονογραφική δοκιμαϊκή έκθεση **Free From What** της **Μαρίας Παπανικολάου** που διοργανώνεται από το **Μέγαρο Μουσικής Αθηνών** στο πλαίσιο του καλοκαιρινού εικαστικού προγράμματος του **annexM** υπό την επιμέλεια της **Άννας Καφέτση**. Η έκθεση –πρώτη ατομική της καλλιτέχνης στην Ελλάδα– περιλαμβάνει **6 νέες παραγωγές που σχεδιάστηκαν ειδικά για τον εναλλακτικό χώρο της Υπηρεσιακής Αυλής**. Παρουσιάζονται μινιμαλιστικές *in situ* παρεμβάσεις, γλυπτικές και οπτικοακουστικές εγκαταστάσεις και προβολές, σε μια αδιόρατα διαλογική μεταξύ τους σχέση δημιουργώντας ένα χαμηλόφωνο στοχαστικό σύμπαν.

Την ενότητα των έργων συμπληρώνει η **ομιλία-περφόρμανς «Κίνητρο»**, μια εν αναμονή και εν εξελίξει δημιουργία που μετουσιώνεται διαρκώς σε κάθε συνάντηση της καλλιτέχνης με το κοινό. Πραγματοποιείται κατ' επανάληψη κατά τη διάρκεια της έκθεσης, από τις 16:00 και μέχρι τη λήξη, στις **30.9, 8.10, 14.10** και **29.10** στο **Project Room** της **Υπηρεσιακής Αυλής**.

Στο πλαίσιο του παράλληλου προγράμματος της έκθεσης, η καλλιτέχνης συναντά και ξεναγεί το κοινό **κάθε Πέμπτη** (18:00-20:00, είσοδος ελεύθερη).

Στις **4.10** (18:00-20:00), σε συνεργασία με την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, και συγκεκριμένα με το ερευνητικό **πρόγραμμα Τεχνο-Λογία**, θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση με αντικείμενο τα έργα της έκθεσης και ομιλητές, μεταξύ άλλων, τον καθηγητή της ΑΣΚΤ Κώστα Ιωαννίδη.

Η Μαρία Παπανικολάου, μία από τις σημαντικότερες καλλιτέχνιδες της νεότερης γενιάς με έδρα την Αθήνα, σπούδασε νομική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, γλυπτική στη Βασιλική Ακαδημία Τεχνών της Ολλανδίας και στη συνέχεια στο Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ, από όπου έλαβε το διδακτορικό της το 2022. Στο καλλιτεχνικό της έργο συνδυάζει γλυπτική, φωτογραφία, βίντεο και περφόρμανς επιχειρώντας να διερευνήσει ένα θέμα που την απασχολεί από τις πρώτες σπουδές της στη Νομική Σχολή: τον περιορισμό της ελευθερίας, τη φυλάκιση, τον εγκλεισμό, αλλά και τη δυνατότητα απόδρασης και υπέρβασης των ορίων.

Σημείωμα της Μαρίας Παπανικολάου

«Τα έξι έργα που παρουσιάζω για πρώτη φορά στο annexM αποτελούν προτάσεις διάρρηξης των δεσμών που μπορεί να καθλώνουν τον καθένα ή την καθεμιά από εμάς σε διαφορετικές καταστάσεις ανελευθερίας. Τα τελευταία χρόνια με απασχολεί ιδιαίτερα η συνθήκη εκείνη κατά την οποία ένα καταφύγιο μετατρέπεται σε ένα περιβάλλον εγκλωβισμού. Την κατάσταση αυτή της ανατροπής μιας συνθήκης ασφάλειας και την συνειδητοποίησή της μελετώ μέσα από την άγκυρα, ένα διαχρονικό και πανανθρώπινο εργαλείο. Οι άγκυρες είθισται να συνδέονται με την ασφάλεια ή ακόμη και να τη συμβολίζουν (π.χ. σε θρησκείες). Η καθήλωση, ωστόσο, αποτελεί ένα ενδεχόμενο ή επακόλουθο της σταθερότητας και “του δεσίματος” σε ένα σημείο. Το δίπτυχο σταθερότητα-καθήλωση διαπίστωσα ότι απεικονίζεται εύγλωττα στις αρχαίες λίθινες άγκυρες, ευρήματα της εναλίας αρχαιολογίας στις ελληνικές θάλασσες, οι οποίες υπάρχουν διάσπαρτες σε αρχαιολογικούς χώρους. Ονομάζονται άγκυρες-βάρη, και η κατασκευή τους βασίζεται σε μια απλή σχεδιαστική προσέγγιση ενός βαριδίου. Σε ορισμένα από τα έργα που δημιουργώ, μελετώ τον χώρο και, μέσα από το βίωμα του χώρου, καταλήγω σε έργα τα οποία παρεμβαίνουν με τον τρόπο τους στην αρχιτεκτονική δομή ή δημιουργούν ασυνέχειες. Για παράδειγμα στο πρόσφατο έργο “Σχέδιο” στην έκθεση *Free From What* έσκαψα τον τοίχο δημιουργώντας με εγκοπή βάθους τριών περίπου εκατοστών και μήκους

εννέα μέτρων στον εκθεσιακό χώρο».

Λίγα λόγια για την ομιλία-περφόρμανς *Κίνητρο*

Η Μαρία Παπανικολάου χρησιμοποίησε το Project Room, στην Υπηρεσιακή Αυλή του Μεγάρου, ως εργαστήριο κατά τη διάρκεια της έρευνας και της υλοποίησης των έργων που εκτίθενται στον χώρο. Πριν τα εγκαίνια της έκθεσης, «σφράγισε» τον βοηθητικό χώρο που άφησε πίσω της, τοποθετώντας ένα πολύ λεπτό στρώμα γύψου που εκ πρώτης όψεως μοιάζει με χαρτί. Με το τελευταίο της έργο που τιτλοφορείται *Κίνητρο* –κάτι ανάμεσα σε διάλεξη, εγκατάσταση, δρώμενο– επανέρχεται, ανοίγοντας τις πόρτες του σχεδόν αθέατου ιδιότυπου αυτού εργαστηρίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Η Άννα Καφέτση μιλά για την έκθεση

«Η κρυπτική φράση του τίτλου *Free From What* [ελεύθερη/ος/οι από τι], μετέωρη ανάμεσα σε ερώτημα και σκεπτική διαπίστωση στο ρηματικό έξεργο της καλλιτέχνης, δίνει τον τόνο για να ξεκλειδώσει κανείς τις ποιητικές της αλληγορίες.

Σφιχτοδεμένες, με κομμένα τα σχοινιά τους, πυραμιδοειδείς άγκυρες, όμοιες με ομηρικές πέτρινες ευνές ποντίζονται στον βυθό και ανασύρονται από μεγάλα ενάλια βάθη.

Στο εδραίο τους σχήμα λαμβάνει χώρα μεταφορικά το μεσαίο πέρασμα από την ασφάλεια και σταθερότητα σε μια κατάσταση καθήλωσης και ακινησίας, γεννώντας αντιφάσεις και αμφισημίες, ρήξεις και δράσεις.

Στον χαλαρό κυματισμό του σχοινοῦ παίρνει μορφή το όνειρο της ελευθερίας.

Στην κλειστή, διφορούμενη επικράτεια της ιδιωτικότητας ήχοι, σιωπές, μια ρωγμή στον τοίχο, ένα πέρασμα φωτός μέσα από σφραγισμένα παράθυρα οπτικοποιούν πτήσεις του νου, φανταστικές απόπειρες και σχέδια διαφυγής πέραν των ορίων».

Ομιλία-περφόρμανς *Κίνητρο*

Η Μαρία Παπανικολάου παρουσιάζει την ομιλία-περφόρμανς *Κίνητρο* στο Project Room της Υπηρεσιακής Αυλής κατά τη διάρκεια της έκθεσης ως ακολούθως:

Σάββατο 30.9, 16:00-20:00

Κυριακή 8.10, 16:00-20:00

Σάββατο 14.10, 16:00-20:00

Κυριακή 29.10, 16:00-20:00

Εκδήλωση σε συνεργασία με την ΑΣΚΤ

Η εκδήλωση του κόμβου Τεχνο-λογία θα διεξαχθεί την Τετάρτη 4/10/2023 (18:00-20:00).

Ο Κόμβος ΤΕΧΝΟ-ΛΟΓΙΑ αποτελεί έργο που υλοποιείται από το Τμήμα Ιστορίας και Θεωρίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ με τη συνεργασία του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ και με τη χρηματοδότηση του ΕΛΙΔΕΚ. Αντικείμενο του έργου είναι η διάχυση της έρευνας γύρω από τη σχέση Τέχνης και Τεχνολογίας.

Τιμή εισιτηρίου

5 € • 3 € (μαθητές 6 ετών και άνω, φοιτητές ΑΕΙ, ΤΕΙ ή ισότιμων σχολών, 65+, άνεργοι με την επίδειξη κάρτας ΟΑΕΔ, πολύτεκνοι)

Κάθε Πέμπτη, ελεύθερη είσοδος για το κοινό

Ειδικές κατηγορίες κοινού | ελεύθερη είσοδος όλες τις ημέρες

Πληροφορίες

<http://www.megaron.gr>
<https://www.facebook.com/megaron.gr>
https://www.instagram.com/megaron_athens/
<https://www.youtube.com/user/AthensConcertHall>
<https://twitter.com/MegaronAthens>